

**FAKULTA
STAVEBNÍ
ČVUT V PRAZE**

102FY_2 Fyzika 2 G

Ing. Jan Trejbal, Ph.D.

Katedra fyziky
FSv ČVUT

Jan.trejbal@fsv.cvut.cz

<http://people.fsv.cvut.cz/~trejba4/index.html>

Další možnosti využití cyklů

- Příkaz „while“
- Příklad: pomocí Newtonovy metody najděte druhou odmocninu ze zadaného reálného čísla

$$x = \sqrt{a} \rightarrow x_{i+1} = \frac{1}{2} \left(x_i + \frac{a}{x_i} \right)$$

$$x_0 = a$$

```

a = 16;
x1 = a; difference = 10;           % nulta iterace
while abs(difference) > 1e-10
x2 = 1/2*(x1 + a/x1);             % update x2
difference = x2 - x1;             % update dif
x1 = x2;                          % update x1
disp(x2);                         % zobrazeni
end

```

Podmínky – příkaz „switch“

- Větvení programu na takové případy, kdy se dotazovaná proměnná může rovnat vybraným hodnotám

% Příklad switch/case/otherwise

switch dotazovana promenna

case pripad jedna

% telo programu pro pripad jedna

case pripad dva

% telo programu pro pripad dva

otherwise

% telo programu pro ani jeden z uvedenych pripadu

end

Podmínky – příkaz „switch“

- Větvení programu na takové případy, kdy se dotazovaná proměnná může rovnat vybraným hodnotám

```

vek = 14;
switch vek
    case 14
        disp('Promenna vek je rovna 14.')
    case 15
        disp('Promenna vek je rovna 15.')
    otherwise
        disp('Promenna vek neni 14 ani 15.')
end

```

- Vhodné pro výpočty s velkými soubory dat

```

% Příklad vektorizace součtu každého licheho prvku matice
A = rand(500000,1); % Matice nahodnych cisel (radky,sloupce)
% Pomoci for cyklu
t1 = tic; % mereni casu t1 "od"
S1 = 0;
for in = 1:2:length(A) % Od 1, po 2, do delky vektoru
    S1 = S1 + A(in); % scitani
end
S1
t1 = toc(t1) % mereni casu t1 "do"

% Vyuziti vektorizace
t2 = tic; % mereni casu t2 "od"
S2 = sum(A(1:2:end)) % souce vybranych prvku
t2 = toc(t2) % mereni casu t2 "do"

```

Vektorizace

`% Příklad součtu čtverců vybraných prvků matice`

`A = rand(100,100);`

`% Pomocí for cyklu`

`t1 = tic; % měření času t1 "od"`

`S1 = 0;`

`for in = 1:2:size(A,1) % cyklus přes řádky`

`for jn = 1:2:size(A,2) % cyklus přes sloupce`

`S1 = S1 + A(in,jn)^2; % suma čtverců`

`end`

`end`

`S1`

`t1 = toc(t1) % měření času t1 "do"`

`% Vektorizaci`

`t2 = tic; % měření času t2 "od"`

`S2 = sum(sum(A(1:2:end,1:2:end).^2)) % mocnění tečkovaným operátorem a součet funkcemi`

`t2 = toc(t2) % měření času t2 "do"`

Symbolické výpočty

- MATLAB umožňuje operace s analytickými vztahy
- Umožňuje derivovat a integrovat pomocí symbolických proměnných

```

% Definice symbolických promenných
syms a b c

```

```

% Pouziti
M = a*b;
N = a/c;

```

Symbolické výpočty

- MATLAB umožňuje operace s analytickými vztahy
- Umožňuje derivovat a integrovat pomocí symbolických proměnných

```
% Definice symbolických promenných
```

```
syms a b c
```

```
% Derivace
```

```
diff( cos(b) )
```

```
diff( sin(a*b)*exp(c), b ) % parcialni derivace podle b
```

```
% Integrace
```

```
int( cos(b) )
```

```
int( sin(a)^2, a , 0 , 1 ) % urcity integral podle a od 0 do 1
```


Symbolické výpočty

- Příklad 1: funkce harmonického kmitání je
- Napište funkci rychlosti kmitajícího bodu
- Napište funkci zrychlení kmitajícího bodu

$$u_{(t)} = A \sin(\omega t + \varphi)$$

```
% Definice symbolických promenných
syms u_t t A Omega Phi
```

```
u_t = A*sin(Omega*t+Phi);
```

```
v_t = diff (u_t) % První derivace d/dt
a_t = diff (u_t,2) % Druhá derivace d^2/dt
```

Symbolické výpočty

- Příklad 2: Jaká práce A se vykoná při stlačení nárazníkové pružiny vagonu o $l = 5$ cm, když síla potřebná na stlačení přímo úměrná zkrácení pružiny, tj. $F = kx$, kde $k = 6 \times 10^6 \text{ Nm}^{-1}$.

```
% Definice symbolických promenných
```

```
syms F_x k x
```

```
k = 6.e6; % Tuhost pruziny
```

```
F_x = k*x; % Predpis funkce
```

```
A_x = int (F_x, x, 0, 0.05) % Urcity integral na intervalu (0-0.05)
```

Řešení soustavy rovnic pomocí symbolických výpočtů

- Vyřešte pomocí symbolických výpočtů následující soustavu rovnic

$$3x + y - z = 7$$

$$x + 2y - 5z = 15$$

$$3x + 5y + 2z = 9$$

```
syms x y z; % Declare x and y as symbolic variables
```

```
% Define the equations
```

```
eq1 = 3*x + y - z == 7;
```

```
eq2 = x + 2*y - 5*z == 15;
```

```
eq3 = 3*x + 5*y + 2*z == 9;
```

```
% Solve the system of equations
```

```
solution = solve([eq1, eq2, eq3], [x, y, z]);
```

```
% Display the solution
```

```
x_solution = solution.x;
```

```
y_solution = solution.y;
```

```
z_solution = solution.z;
```

```
disp(['x = ', char(x_solution)]);
```

```
disp(['y = ', char(y_solution)]);
```

```
disp(['z = ', char(z_solution)]);
```

Funkce: vážený průměr

- Speciální případ MNČ

$$\bar{q} = \frac{\sum_{i=1}^N p_i L_i}{\sum_{i=1}^N p_i}$$

$$u_c(\bar{q}) = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N p_i (\bar{q} - L_i)^2}{(N-1) \sum_{i=1}^N p_i}}$$

```
function [xp, uxp] = vazeny_prumer(x, p)
```

```
xp = sum(p.*x)/sum(p);
```

```
e = xp - x;
```

```
uxp = sqrt(sum(p.*(e.^2))/(length(x)-1)/sum(p));
```

```
end
```

Funkce: vážený průměr

- Výpočet studijního průměru podle počtu kreditů

Předmět	Známka	Kredity
MA1	C	7
SM1	B	5
FY1	D	4
XEPS	A	1

% MA1: 7

% SM1: 5

% FY1: 4

% XEPS: 1

% Znamky:

% MA1: C

% SM1: B

% FY1: D

% XEPS: A

% Obdrzene znamky

A = 1;

B = 1.5;

C = 2.0;

D = 2.5;

E = 3.0;

Znamky = [C, B, D, A];

Funkce: vážený průměr

- Výpočet studijního průměru podle počtu kreditů

Předmět	Známka	Kredity
MA1	C	7
SM1	B	5
FY1	D	4
XEPS	A	1

% Kredity

Kredity = [7, 5, 4, 1];

[p, uC] = vazeny_prumer(Znamky, Kredity);

p

uC

Příklad: šikmý vrh

- Těleso bylo vrženo rychlostí $v_0 = 1000 \text{ ms}^{-1}$ pod elevačním úhlem $\alpha = 30^\circ$. Určete vzdálenost x_{max} , do které dopadlo a maximální výšku y_{max} , do které vystoupalo.

```
syms g t alpha v_0 x_max y_max
```

```
v_x = v_0*cosd(alpha);  
v_y = v_0*sind(alpha) - g*t;
```

```
x = int(v_x, t)  
y = int(v_y, t)
```

```
v_0 = 1000;  
alpha = 30;  
g = 9.81;
```

```
eq1 = v_0*sind(alpha) - g*t/2 == 0;  
eq2 = v_0*cosd(alpha)*t - x_max == 0;  
eq3 = v_0*sind(alpha)*t - g*(t^2)/4 - y_max == 0;
```

```
solution = solve([eq1, eq2, eq3], [t, x_max, y_max]);
```

Příklad: šikmý vrh

- Těleso bylo vrženo rychlostí $v_0 = 1000 \text{ ms}^{-1}$ pod elevačním úhlem $\alpha = 30^\circ$. Určete vzdálenost x_{max} , do které dopadlo a maximální výšku y_{max} , do které vystoupalo.

```
solution = solve([eq1, eq2, eq3], [t, x_max, y_max]);
t_solution = solution.t;
x_max_solution = solution.x_max;
y_max_solution = solution.y_max;
```

```
disp(['t = ', char(t_solution)]);
disp(['x_max = ', char(x_max_solution)]);
disp(['y_max = ', char(y_max_solution)]);
```


**FAKULTA
STAVEBNÍ
ČVUT V PRAZE**

Původní verzi prezentace připravil doc. Ing. Petr Pokorný, Ph.D.

